

Prečo je zlé, že ženy nosia nohavice alebo O jednej zo stránok straty ženskej identity..., I. časť

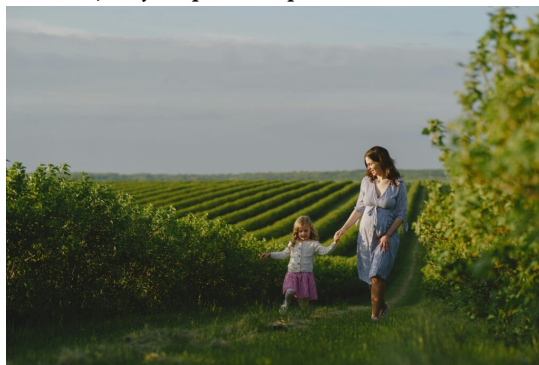
Dr. Carol Byrneová

3. augusta 2024 ✚ Kultúra Spoločnosť

Starovekí Egypťania boli sužovaní rôznymi ranami – krv, žaby, vši, zvieratá, dobytok, vredy, krupobitie, kobylky a tma – každá z nich bola smrteľnejšia ako tá predtým, ale posledná a najhoršia – morová rana nohavíc, zostala vyhradená pre naše časy. Tá sa teraz vyskytuje všade, kde si ženy osvojili kultúru ich nosenia.

To, čo sa kedysi nepovažovalo za náležité v súlade s vhodnosťou dámskej toalety – nohavice na ženách, teraz prevláda všade v západnom svete. Ak idete po ulici v akomkoľvek meste, pomer žien, ktoré nosia nohavice k tým čo nosia sukne, je približne 10:1. Táto móda sa natoľko inštitucionalizovala, že o niektorých ženách možno povedať, že žijú v nohaviciach.

Takmer 6000 rokov však ženy vždy nosili dlhé šaty a až posledných 40 rokov sú šaty zrazu „nepraktické“. V minulosti ženy vykonávali v sukniach rôzne práce, vrátane farmárčenia. V dnešnej dobe si už nevedia ani zhrabať trochu lístia v záhrade bez toho, aby nepocítili potrebu obliecť si nohavice.

Ilustračný obrázok, zdroj: Pexels

Morálny konsenzus

Ženská cudnosť sa od úsvitu dejín chápala ako odlišná od mužského náprotivku v každej spoločnosti, dokonca aj tam, kam Božie slovo nikdy nedosiahlo. (Sv. Tomáš Akvinský zastáva názor, že správanie všetkých podlieha morálnemu úsudku bez ohľadu na to, či vedia alebo nevedia o kresťanskom Zjavení.) Ženy nikdy, v celej histórii civilizácie, v žiadnej dobe od najstaršieho staroveku ani v žiadnej časti sveta až do našich čias, nechodili v nohaviciach, ktoré by ohraničovali spodnú polovicu ich tela a dávali vizuálne do popredia ich boky a nohy.

Prečo nie? Pretože mali dobrý inštinkt, aby si uvedomili svoju fyzickú zraniteľnosť ako „slabšieho pohlavia“ vo vzťahu k pripravenosti mužov vždy túto zraniteľnosť využiť a okrem toho chceli, aby si ich vážili a rešpektovali pre ich osobné kvality viac ako pre ich fyzické vlastnosti. Základnou otázkou preto je, prečo nohavice nosené ako vrchný odev, považovali ľudia všetkých civilizácií, dokonca aj tých najbarbarskejších a

pohanských, za porušenie základných noriem ženskej cudnosti a identity?

Zvyk nosenia nohavíc, samozrejme, nezačal u katolíckych žien. Táto móda bola najprv inaugurovaná a propagovaná liberálne zmýšľajúcimi ľuďmi, najmä feministickými agitátorkami, ktoré sa snažili zbaviť kresťanských tradícií a zmeniť chápanie kresťanských hodnôt. Je pravda, že Hnutie za reformu obliekania bolo aj protestom proti kruto šnurovačkovému odievaniu 19. storočia, ktoré škodilo zdraviu žien, ale na každý problém predsa existujú cudné aj necudné riešenia. Rovnako ako nová omša, ktorá sa rozišla s celou predchádzajúcou liturgickou tradíciou, sa ani zvyk nosiť nohavice v žiadnom prípade nevyvinul z predchádzajúceho vrodeneho zmyslu pre slušnosť, ktorý sa odovzdával z jednej katolíckej ženy na druhú počas 2000 rokov pôsobenia Cirkvi v spoločnosti.

Dichotómia sukne a nohavíc bola teda udomácnená vo všetkých civilizáciách, vrátane kresťanskej kultúry, ako jeden z hlavných rozdielov medzi mužským a ženským oblečením. A len veľmi nedávno bol tento rozdiel popretý.

Ilustračný obrázok, zdroj: Freerange Stock

Ako uvidíme neskôr, katolícki duchovní, rehoľníčky a vychovávateľia pred II. vatikánskym koncilom odsúdili módu žien v nohaviciach ako nevhodnú v tom zmysle, že je neženská (vhodná len pre mužov) a neslušná (vzbudzuje necudnú pozornosť). V období pred koncilom bol teda katolícky kódex obliekania pre dievčatá a ženy úzko spojený s pojmom ženského dekóra a vyhýbania sa príležitostiam k hriechu. Zo znalosti evanjelií, v ktorých Náš Pán požadoval čistotu v pohľadoch, myšlienkach, túžbach a skutkoch a varoval pred pohoršením, kresťania vo všeobecnosti pochopili, že necudnosť súvisí so žiadostivosťou a spôsobuje u iných pokušenie. A tak si vypestovali morálne svedomie, ktoré im hovorilo, že necudnosť, najmä u ženy pre jej povahu objektu mužského pokušenia, zahŕňa tak urážku Boha, ako aj nedostatok úcty k sebe a k blížnemu. Neodmietat' nohavice, znamená pre ženy zatvárať oči pred vážnosťou tejto situácie.

Trochu histórie

* V nekresťanských krajinách, ako je India a časti Ďalekého východu, kde ženy nosili nohavice, sa postarali o to, aby ich dostatočne zakryli padavým rúchom alebo dlhšou tunikou, ktorá zakrývala obrisy ich tela pod pásom.

* Medzi eskimáckymi ženami a tými, ktoré obývali polárnu oblasť, bola tradícia nosenia dlhých šiat vyrobených z kože alebo kompletu pozostávajúceho z legín z tulenej kože, ktoré sa nosili pod odevom v štýle ponča, siahajúceho hlboko pod kolena. Či už to boli prví Kelti alebo Vikingovia alebo ženy z kmeňa Hunov, ktorí sa prihnali zo stepí Strednej Ázie, až do 20. storočia nie je zaznamenaný prípad módy, v ktorej by ženy nosili nohavice ako vrchný odev.

* V osemnástom storočí organizovala ruská cárovná Alžbeta známa ako „Veselá cárovná“ kostýmové plesy, na ktorých pravidelne vyžadovala, aby sa ženy obliekali ako muži a naopak. Nohavice tam naozaj ženy nosili ako súčasť maškarného kostýmu, ale aj pod skrátеныmi sukňami boli viditeľné len čiastočne a ich použitie bolo obmedzené len na jednu frivolnú príležitosť.

* Počas napoleonskej éry a v americkej vojne za nezávislosť boli dobrovoľníčky nazývané „vivandieres“ a „cantinieres“, ktoré nosili nohavice ako súčasť vojenskej uniformy. Boli to „filles du régiment“, manželky, matky a dcéry, ktoré nasledovali svojich mužov do vojny, aby sa podelili o nebezpečenstvá bitiek a útrapy života v táboroch. Odvážili sa postaviť guľkám, aby poskytlí obživu vojakom a starali sa o ranených. Dôležitým znakom ich uniformy bolo, že všetky nosili ešte aj cez nohavice alebo široké pantalóny tzv. „zouave“ v tureckom štýle, šaty do pol lýtok.

* Počas viktoriánskej éry proti vznikajúcej móde nohavíc na ženách, zúrili moralisti všetkých denominácií. Amelia Bloomerová dala meno revolučnému štýlu obliekania, ale dokonca aj jej „šokujúca“ inovácia z roku 1851, ktorá vyvolala vlnu rozhorčenia v slušnej spoločnosti a vyvolala ohnivé odsúdenia z každej kazateľnice, prišla so stredne dlhou sukňou, ktorá sa nosila cez vzduté nohavice, ktoré boli zviazané pri členku.

Ilustračný obrázok, zdroj: Pexels

* Niet pochýb o tom, že od viktoriánskych čias boli ženy, ktoré nosili nohavice, považované za necudné aj za neženské. Prvé feministky, ktoré nosili nohavice, boli v tlači často kritizované za to, že sa skúšajú „opičiť po mužoch“. Bežnou kritikou bolo, že nohavice dodali žene „extrémne mužský vzhľad“.

* Pozrime sa, čo si G. K. Chesterton myslel o ženách, ktoré nosia nohavice: „A keďže tu hovoríme hlavne o znakoch a symboloch, možno ich najlepšie vyjadrenie, lepšie než ktorákoľvek iná predstava, môžeme nájsť v jednoduchom fakte ženy v sukni. Pre besné plagiátorstvo, ktoré sa teraz všade vydáva za emancipáciu, je veľmi typické, že pred časom sa stalo bežné, aby si „pokroková“

žena nárokovala právo nosiť nohavice; právo asi také GROTESKNÉ, ako právo nosiť falošný nos. Je pritom celkom zrejmé, čo sukňa znamená – ženskú dôstojnosť.“ Tento komentár bol napísaný v roku 1910, keď bol zvyk nosenia nohavíc v plienkach. Má už sto rokov, ale v našich časoch je ešte aktuálnejší ako v Chestertonových.

* Všetky slovníky až do začiatku 20. storočia definovali „*nohavice*“ ako „*odev, ktorý nosia muži*“. Toto označenie nohavíc ako mužského odevu, sa zmenilo až v 60. rokoch po tom, čo ženy od 50. rokov začali verejne oslobodzovať svoje nohy, čím sa zmenilo vnímanie verejnosti.

Je teda evidentné, že nohavice boli historicky spojené s mužmi a kdekoľvek si ich ženy osvojili (ako spodný odev; napr. na spôsob pančúch, ktoré sa vyvinuli zo stredovekého mužského odevu a dodnes ich ženy nosia pod sukňami; pozn. red.), podliehali konštantným kultúrnymi obmedzeniam a boli limitované len na špecifické okolnosti. Do 20. storočia neexistuje teda žiadna zaznamenaná história žien, ktoré by si osvojili módu nosenia nohavíc ako ich muži.

Z tohto trvalého a univerzálneho javu môžeme vyvodiť dve veci:

– morálny konsenzus, založený na pudových pocitoch hanby, existoval až do modernej doby medzi všetkými ženami, a teda ich túžba radšej skrývať než odhaľovať nebola žiadnym sociálnym konštruktom, ale prirodzenou reakciou;

– nohavice ako vrchný odev nie sú a nikdy neboli ženským odevom a tým, že ich navliekate na ženy (aj s inou značkou dizajnéra), nie sú o nič menej mužské;

Tento dôkaz celkom uniká tým, ktorí popierajú význam Božieho nariadenia daného Mojžišovi aj pre našu dobu: „*Žena nech sa neoblieka do mužských šiat, ani muž do ženských, lebo kto robí také veci, oškliví sa Bohu.*“ (Dt 22,5)

Už len zmienka o takomto príkaze stačí na to, aby niektorí ľudia mojím smerom zasyčali o mne ako o „*starozákonnej fundamentalistke*“, ale na základe citovaného Cirkev vytvorila svoje učenie, že ženy sa musia obliekať výrazne ženským spôsobom a byť cudné tak v srdce ako aj odievaní (1Pt 3,3–4).

Ilustračný obrázok, zdroj: Pexels

Učenie Cirkvi pred II. vatikánskym koncilom

Učenie Cirkvi o obliekaní je autoritou, ktorá prevláda nad každou spoločenskou tendenciou a každou módnou voľbou, pretože jej a nie spoločnosti zveril Kristus nadprirodzenú múdrosť rozoznať, čo predstavuje duchovné nebezpečenstvo, a bojovať proti takým zvykom, ktoré ničia dušu, akým je napríklad aj necudné a rovnostárske oblečenie. Mnohí z nás sú príliš pohotovo pripravení, aby odpísali Cirkev, pokiaľ ide o témy ako nohavice na ženách. Tvrdia, že Magistérium im nevydalo žiadny zákaz a že *in dubiis libertas* – tam, kde existujú pochybnosti, by mala byť udelená sloboda. Tento argument však prehliada skutočnosť, že až v druhej polovici 20. storočia ženy vo všeobecnosti začali vymieňať sukne za nohavice a že v čase, keď sa táto módna možnosť rozšírila, sa pokoncilová Cirkev odmlčala a už vo všeobecnosti zaujala zhovievavejší postoj k otázke cudnosti a k hriechom tela zvlášť. Sotva sa dá očakávať, že by predkonciloví pápeži pri odsudzovaní nemravných spôsobov kládli osobitný dôraz na módu, ktorá vtedy na verejnosti takmer neexistovala. (Určite bolo pred rokom 1960 niečo neslýchané, aby ženy nosili do kostola nohavice.) Avšak aj pred koncilom bolo zvykom, že jednotliví biskupi, najmä v katolíckych krajinách ako Írsko, Taliansko a Latinská Amerika, vydávali vyhlásenia o neprijateľnosti nohavíc na ženách.

Dublinský arcibiskup a prímas Írska John Charles McQuaid CSSp. bol dobre známy svojimi tirádami proti ženám v nohavičiach. Neustále odsudzoval účasť žien v atletike, z dôvodu ich odhaľovania v zmiešanej spoločnosti. Napríklad v kázni pred zhromaždením v rodnom Cavane vyjadril svoj odpor k tomu, aby mladé vesláčky boli oblečené v sporom mužskom atletickom úbore. Niet pochyb o tom, že počas svojej dlhej kariéry (vládol viac ako tri desaťročia v rokoch 1940 až 1972, než v roku 1972 rezignoval v znechutení nad reformami II. vatikánskeho koncilu a v nasledujúcom roku zomrel, hovoriac o zlomenom srdci), mal legendárny arcibiskup McQuaid obrovský vplyv na každý aspekt katolíckeho Írska. Bolo všeobecne známe, že McQuaid mal priamy vplyv na *University College of Dublin*, čo potvrdilo aj nedávne otvorenie arcibiskupského archívu. Živo si spomínam na príhodu, ktorá sa stala počas mojich univerzitných dní v

Dubline, keď zahraničnú študentku v nohaviciach oslovila úradníčka a požiadala ju, aby opustila priestory, pretože porušila kódex obliekania. Čo by povedal McQuaid o dnešných ženách v nohaviciach? Vyčerpá by všetku svoju slovnú zásobu a nezostalo by mu nič iné ako slzy.

Posledný oficiálny dokument na túto tému bol vydaný krátko pred II. vatikánskym koncilom. Mal formu listu kardinála Siriho z Janova, ktorý varoval všetkých duchovných, rehoľnícky na školách, tých, ktorí sú zapojení do Katolíckej akcie a pedagógov v jeho diecéze, pred vážnymi nebezpečenstvami žien v nohaviciach. List bol napísaný 12. júna 1960, v čase, keď bolo Taliansko viac-menej ešte katolíckou krajinou, a adresované ľuďom, ktorí ešte mali určité pudové cítenie týkajúce sa cudnosti, formovanej stáročiami katolíckej kultúry. Samotný názov *Oznámenie týkajúce sa pánskych šiat, ktoré nosia ženy* naznačuje, že nohavice a šortky boli považované za mužské oblečenie. A to, že tieto pohoršlivé odevy boli prispôsobené ženskej postave, a preto sa nekupovali v obchodoch s pánskymi odevmi, ale s dámskymi, vôbec neospravedlňovalo ich adopciu ženami.

Kardinál Siri odsúdil nohavice na ženách z dvojakého hľadiska: po prvé, že zahŕňali určitý stupeň necudnosti (aj keď nie taký vážny, ako minisukne), a po druhé, že boli symbolom feministickej ideológie, viditeľne smerovanej na dosiahnutie mentálneho postoja byť „ako muž“.

Ilustračný obrázok, zdroj: Flickr

Mimochodom, presne toto mal na mysli biskup de Castro Mayer, keď povedal, že nohavice sú ešte horšie ako minisukne, pretože tie druhé útočili na zmysly, zatiaľ čo tie prvé útočili na myseľ, čím predstavovali ideologickú zbraň vo feministickom boji za defeminizáciu žien. Keďže oblečenie, ktoré človek nosí, „*modifikuje gestá, postoje a správanie tejto osoby*“, kardinál predpovedal, že výmena sukne za nohavice, by zmenila kresťanské vnímanie ženstva, ako v podstate smerujúceho k materstvu a žeby to rozvrátilo Bohom ustanovený poriadok, v ktorom je manžel ochrancom svojej manželky a hlavou rodiny.

Bohužiaľ, všetko sa stalo tak, ako predpovedal: ženy si osvojili mužské šaty a vo vnímaní ženskosti v spoločnosti došlo k veľkej zmene paradigmy. Ženy, ktoré sú pomýlené princípmi feministických dogiem, si osvojili myšlienku, že katolícke učenie, v ktorom muž je hlavou ženy a rodiny, je irelevantný nezmysel a v modernom svete úplne absurdný. Dôsledkom je zahmlievanie Božích zámerov ohľadom toho, že dáva mužom a ženám charakteristické, vzájomne sa dopĺňajúce úlohy v spoločnosti, a zrušenie doktríny nemenného „*ľudského rádu*“ v každej oblasti života – v Cirkvi, rodine, vo vzdelaní, vláde atď.

Kardinál Siri napísal:

„Po prvé, nosenie mužských šiat ženami ovplyvňuje samotnú ženu tým, že mení ženskú psychológiu; po druhé, ovplyvňuje ženu ako manželku svojho manžela tým, že má tendenciu

narúšať vzťahy medzi pohlaviami; a po tretie, ovplyvňuje ženu ako matku svojich detí tým, že poškodzuje jej dôstojnosť v očiach jej detí. ... Táto zmena ženskej psychológie spôsobuje zásadné a z dlhodobého hľadiska nenapraviteľné škody na rodine, na manželskej vernosti, na ľudských citoch a ľudskej spoločnosti. ... Nikto nemôže získať tým, že pomôžeme nastoliť budúci vek vágnosti, nejednoznačnosti, nedokonalosti a jedným slovom príšernosti.“

A pretože šortky a nohavice prelomili bariéry cudnosti a pohlaví, máme tu dnes úžasnú zmes necudnosti a „mužskosti“, a to všetko pekne zabalené ako darček pre súčasnú modernú ženu!

(Pokračovanie)

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/preco-je-zle-ze-zeny-nosia-nohavice-alebo-o-jednej-zo-stranok-straty-zenskej-identity-i-cast/>